

Bilag til svar på spørgsmål 92 fra AMU

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige i dette lovforslag skal ses i sammenhæng med de samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (Prisloft på 6 ugers selvvalgt uddannelse) og lovforslaget om ændring af lov om dagpenge ved sygdom (Ændring af refusionssatser).

Det indgår i nærværende lovforslag, at der gives høj refusion af kommunernes udgifter til tilskuddet til arbejdsgiveren ved ansættelse af personer med løntilskud samt til deres udgifter til forsørgelse af ledige i perioder under aktive tilbud i form af virksomhedspraktik og ordinær uddannelse, jf. afgrænsningen heraf i forslaget til § 32, stk. 1, nr. 1, mens der gives lav refusion til forsørgelse af ledige under øvrig vejledning og opkvalificering, 6 ugers selvvalgt uddannelse og i passive perioder.

I vurderingen af de økonomiske konsekvenser er det skønnet, at kommunerne vil ændre adfærd, så færre vil få tilbud om aktivering som følge af, at forskellen mellem refusion i aktive og passive perioder bliver reduceret, samt at kommunerne i mindre omfang end hidtil vil anvende øvrig vejledning og opkvalificering i form af kurser og kommunale projekter i aktiveringsindsatsen for i stedet at aktivere ledige i virksomhedsrettede tilbud og i ordinær uddannelse.

Arbejdsløshedsdagpenge og uddannelsesydelse under deltagelse i 6 ugers selvvalgt uddannelse udbetales til de ledige af a-kasserne, der refunderes herfor af staten, og ikke, som det er tilfældet for de øvrige forsørgelsesydelse, herunder kontant- og starthjælp m.v., af kommunerne. Derfor er der ikke tale om, at kommunerne modtager refusion for deres udgifter vedrørende dagpenge, men derimod om at de medfinansierer statens udgifter hertil. Af hensyn til en ensartet beskrivelse af de økonomiske konsekvenser af lovforslaget, beskrives betydningen af forslaget for kommunernes medfinansiering af dagpenge og uddannelsesydelse, som kommunerne som følge af aftalen også skal bidrage til finansieringen af, alligevel som "ændring af refusion" svarende til statens refusion til kommunernes udgifter til de øvrige nævnte målgrupper.

De samlede økonomiske konsekvenser af dette lovforslag er offentlige mindreudgifter på 722,6 mio. kr. i 2011, 731,7 mio. kr. i 2012, 732,3 mio. kr. i 2013 og 732,4 mio. kr. i 2014, jf. det sammenfattende skema i pkt. 9. Heraf skønnes for 2011 merudgifter (netto) for kommunerne på 7.646,8 mio. kr. og mindreudgifter (netto) for staten på 8.369,4 mio. kr. Heraf vedrører 8 mio. kr. tilpasning af it-systemer (heraf 7 mio. kr. til kommunale systemer) og 2 mio. kr. årligt til drift af kommunale systemer samt 2 mio. kr. til evaluering, jf. punkt 3.5 nedenfor. Her fremgår også, at der som følge af en forventet reduktion i aktiveringsomfanget vedrørende modtagere af sygedagpenge, vil blive foretaget en reduktion i det kommunale bloktilskud med 209,5 mio. kr. årligt, hvilket også indgår i vurderingen af de økonomiske konsekvenser.

De samlede økonomiske konsekvenser af gennemførelse af aftalen "En aktiv beskæftigelsesindsats, der virker" er mindreudgifter på 1.115,7 mio. kr. i 2011, 1.124,7 mio. kr. i 2012, 1.125,3 mio. kr. i 2013 og 1.125,4 mio. kr. i 2014. I denne total indgår de økonomiske konsekvenser af dette lovforslag, af de ændringer vedrørende sygedagpenge, der følger af lovforslaget om ændring af lov om dagpenge ved sygdom (Ændring af refusionssatser) og af de ændringer vedrørende 6 uger selvvalgt uddannelse, der følger af lovforslaget om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (Prisloft på 6 ugers selvvalgt uddannelse), hvortil der henvises.

Derudover foretager Beskæftigelsesministeriet som led i udmøntningen af aftalen besparelser på en række puljer for sammenlagt 86,0 mio. kr. i 2011. Besparelserne vil vedrøre beskæftigelsesregionernes bevilling til beskæftigelsesrettede aktiviteter, puljen til styrkelse af den virksomhedsrettede revalidering og den centrale pulje til en særlig beskæftigelsesindsats.

Forslaget træder i kraft den 1. januar 2011.

Samlede økonomiske konsekvenser af lovforslaget fordelt på stat og kommune

Mio. kr., 2011-priser	2011	2012	2013	2014
Stat i alt	-8.369,4	-8.568,7	-8.237,2	-8.073,0
Heraf:				
Drift	-222,4	-222,1	-220,0	-219,5
Forsørgelse	-8.150,0	-8.346,6	-8.017,2	-7.853,5
Øvrig	3,0	0,0	0,0	0,0
Kommuner i alt	7.646,8	7.837,0	7.504,9	7.340,6
Heraf:				
Drift	-302,7	-302,1	-304,8	-305,4
Forsørgelse	8.150,0	8.346,6	8.017,2	7.853,5
Øvrig	200,5	207,5	207,5	207,5
Heraf:				
DUT	-25,8	-32,8	-32,8	-32,8
Budgetgaranti	3.226,8	3.170,1	2.952,9	2.901,1
Det særlige beskæftigelsestilskud	4.445,8	4.699,7	4.584,8	4.472,4
Stat og kommune i alt	-722,6	-731,7	-732,3	-732,4
Heraf:				
Drift	-525,1	-524,2	-524,8	-524,9
Forsørgelse	0,0	0,0	0,0	0,0
Øvrig	-197,5	-207,5	-207,5	-207,5

De økonomiske konsekvenser for kommunerne skal forhandles med de kommunale parter.

Nedenfor gennemgås de økonomiske konsekvenser af lovforslaget for de enkelte elementer i lovforslaget.

3.1. En ny og effektiv refusionsmodel: forsørgelsesudgifter

Kommunerne kan fremover hjemtage 50 pct. refusion af tilskuddet til arbejdsgiveren ved ansættelse af ledige med løntilskud og af forsørgelsesudgifterne til personer i perioder med aktivering i form af virksomhedspraktik og ordinær uddannelse eller under delvis raskmelding (gælder kun modtagere af sygedagpenge), og 30 pct. i perioder med øvrig vejledning og opkvalificering, 6 ugers selvvalgt uddannelse eller passiv forsørgelse. Under virksomhedspraktik og løntilskud for revaliderer fastholdes en refusion på 65 pct.

Ud over ændringen i refusionsprocenterne, som er udgiftsneutral for det offentlige under ét, er det ved vurderingen af de økonomiske konsekvenser lagt til grund, at kommunerne dels vil aktivere i mindre omfang, dels ændre sammensætningen i aktiveringen fra øvrig vejledning og opkvalificering til ordinær uddannelse og virksomhedspraktik. Disse forventede justeringer i aktiveringsindsatsen

medfører ændringer i fordelingen mellem aktive og passive forsørgelsesudgifter og dermed i finansieringen mellem stat og kommuner, men er udgiftsneutral for det offentlige under ét.

Det følger af aftalen "En aktiv beskæftigelsesindsats, der virker", at kommunerne skal medfinansiere en del af forsørgelsesudgifterne til uddannelsesydelse under forsikrede lediges deltagelse i 6 ugers selvvalgt uddannelse. Refusionsprocenten foreslås fastlagt til 30 pct. svarende til, at kommunerne skal medfinansiere 70 pct. af udgifterne. Da der er tale om forsørgelsesudgifter til forsikrede ledige, skal karensperioden medregnes, eftersom staten finansierer forsørgelsesudgifterne fuldt ud under denne periode. Karensperioden er 12 uger i 2011, 8 uger i 2012 og 4 uger i 2013 og frem. På baggrund af data fra E-indkomstregisteret skønnes den andel af uddannelsesydelsen, som udbetales i karensperioden, at udgøre 39,0 pct. i 2011, 23,6 pct. i 2012 og 9,2 pct. i 2013 og frem. Kommunernes medfinansiering er således stigende som følge af den gradvise afkortning af karensperioden.

De samlede udgifter til uddannelsesydelse skønnes at udgøre 519,8 mio. kr. årligt, idet der henvises til den forventede besparelse som følge af lovforslaget om etablering af et prisloft på 6 ugers selvvalgt uddannelse. Heraf forventes kommunernes medfinansiering at udgøre 222,2 mio. kr. i 2011, 278,0 mio. kr. i 2012 og 330,4 mio. kr. i 2013 og 2014. I de samme år vil der være tilsvarende statslige mindreudgifter (herunder udgifter til uddannelsesydelse i karensperioden). Også for denne del af lovforslaget er der alene tale om en forskydning af finansieringsbyrden mellem stat og kommuner, hvorfor der fortsat ikke er egentlige økonomiske konsekvenser for det offentlige under ét.

For de økonomiske konsekvenser af forslaget for driftsudgifterne til 6 ugers selvvalgt uddannelse henvises til afsnit 3.3. om et fælles driftsloft.

Af nedenstående skema fremgår de samlede konsekvenser vedrørende udgifterne til forsørgelse.

De kommunale nettoudgifter er omfattet af den kommunale budgetgaranti for så vidt angår udgifterne til modtagere af kontanthjælp, starthjælp, revalidering og ledighedsydelse, mens udgifterne til dagpengemodtagere (herunder udgifterne til uddannelsesydelse) er omfattet af det særlige beskæftigelsestilskud.

Økonomiske konsekvenser (forsørgelsesudgifter) af lovforslaget fordelt på stat og kommune

Mio. kr., 2011-priser	2011	2012	2013	2014
Stat i alt	-8.150,0	-8.346,6	-8.017,2	-7.853,5
Kommuner i alt	8.150,0	8.346,6	8.017,2	7.853,5
Heraf:				
DUT				
Budgetgaranti	2.822,0	2.842,5	2.965,1	2.994,6
Beskæftigelsestilskud	5.328,0	5.504,1	5.052,1	4.859,0
Stat og kommune i alt	0,0	0,0	0,0	0,0

3.2. En ny og effektiv refusionsmodel: driftsudgifter

Det vurderes, at kommunerne som følge af den ændrede refusionsmodel for forsørgelsesudgifterne, jf. afsnit 3.1., dels samlet vil aktivere i mindre omfang, og dels vil reducere andelen af aktivering med øvrig vejledning og opkvalificering og i stedet anvende virksomhedspraktik og ordinær uddannelse. Det er endvidere ved vurderingen af de økonomiske konsekvenser lagt til grund, at den

tilpasning af kommunernes aktiveringsindsats, som de nye regler vil give anledning til, vil være gradvist større i løbet af perioden 2011-14.

Initiativet skønnes derfor at medføre årlige besparelser på driftsudgifterne ved aktivering på i alt 525,1 mio. kr. i 2011, 524,2 mio. kr. i 2012, 524,8 mio. kr. i 2013 og 524,9 mio. kr. i 2014. De økonomiske konsekvenser vedrørende omlægningen af refusion for modtagere af sygedagpenge fremgår af lovforslaget om ændring af lov om dagpenge ved sygdom (Ændring af refusionssatser), hvortil der henvises.

Udgifterne er omfattet af den kommunale budgetgaranti for så vidt angår kommunernes udgifter til modtagere af kontanthjælp, starthjælp, revalidering og ledighedsydelse, mens kommunernes udgifter til arbejdsløshedsdagpengemodtagere efter de nugældende regler er omfattet af det særlige beskæftigelsestilskud.

Økonomiske konsekvenser (driftsudgifter) af lovforslaget fordelt på stat og kommune

Mio. kr., 2011-priser	2011	2012	2013	2014
Stat i alt	-204,7	-204,4	-202,3	-201,8
Kommuner i alt	-320,4	-319,8	-322,5	-323,1
Heraf:				
DUT				
Budgetgaranti	-252,1	-251,5	-262,0	-264,1
Beskæftigelsestilskud	-68,3	-68,3	-60,5	-59,0
Stat og kommune i alt	-525,1	-524,2	-524,8	-524,9

3.3. Et fælles driftsloft

Der etableres ét fælles driftsloft på 13.700 kr. pr. helårsperson for kommunernes driftsudgifter ved aktivering af modtagere af arbejdsløshedsdagpenge, kontanthjælp, starthjælp, sygedagpenge, revalideringsydelse og ledighedsydelse samt driftsudgifterne til 6 ugers selvvalgt uddannelse.

Beskæftigelsesministeriet skønner, at de samlede offentlige driftsudgifter ved aktivering af ovennævnte målgrupper vil udgøre 6.273,6 mio. kr. i 2011. Efter nugældende finansieringsregler kan kommunerne få 50 pct. refusion inden for de to fastsatte rådighedsbeløb af deres driftsudgifter ved aktivering for modtagere af arbejdsløshedsdagpenge, kontanthjælp, starthjælp og revalidering. Udgifterne til aktivering af sygedagpengemodtagere og ledighedsydelsesmodtagere refunderes i dag med 50 pct., men uden et rådighedsbeløb, og kommunernes udgifter til køb af 6 ugers selvvalgt uddannelse refunderes med 100 pct., ligeledes udenfor et rådighedsbeløb. På baggrund af det ovennævnte udgiftsskøn vurderer Beskæftigelsesministeriet, at kommunerne efter de nugældende regler ville kunne hjemtage i alt 2.704,1 mio. kr. i statsrefusion på de nævnte ordninger i 2011, hvilket ville svare til en effektiv refusionsprocent på ca. 43 pct.

Det er ved fastlæggelsen af det nye driftsloft lagt til grund, at kommunerne under ét skal kunne hjemtage det samme samlede refusionsbeløb på ca. 2,7 mia. kr. efter de nye regler. På baggrund af en forventning om, at den samlede målgruppe i 2011 vil udgøre knap 400.000 helårspersoner, er driftsloftet derefter fastlagt til 13.700 kr. Det vurderes således, at såvel de samlede offentlige udgifter som fordelingen mellem statens udgifter til refusion og de kommunale nettoudgifter vil være uændrede ved indførelsen af det fælles driftsloft.

Efter nugældende regler er udgifterne omfattet af den kommunale budgetgaranti for så vidt angår udgifter til modtagere af kontanthjælp, starthjælp, revalideringsydelse og ledighedsydelse, mens kommunernes udgifter til arbejdsløshedsdagpengemodtagere er omfattet af det særlige beskæftigelsestilskud. Kommunernes udgifter til aktivering af sygedagpengemodtagere samt udgifterne til 6 ugers selvvalgt uddannelse er ikke omfattet af budgetgarantien eller det særlige beskæftigelsestilskud efter de nugældende regler. Som følge af forslaget om etablering af et fælles driftsloft vil alle kommunernes driftsudgifter vedrørende ovenstående ordninger skulle være omfattet af den kommunale budgetgaranti. Forslaget medfører således nogle forskydninger mellem de forskellige ordninger, jf. tabel nedenfor (2011-tal).

Da der etableres et fælles driftsloft, der inkluderer driftsudgifter til modtagere af sygedagpenge og kommunernes udgifter til køb af 6 ugers selvvalgt uddannelse, beskrives de økonomiske konsekvenser i dette lovforslag. Der henvises i øvrigt til lovforslaget om ændring af lov om dagpenge ved sygdom (Ændring af refusionssatser) samt lovforslaget om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (Prisloft på 6 ugers selvvalgt uddannelse).

Økonomiske konsekvenser af forslaget om et fælles driftsloft fordelt på stat og kommune

Mio. kr., 2011-priser	2011	2012	2013	2014
Stat i alt	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommuner i alt	0,0	0,0	0,0	0,0
Heraf:				
DUT	-34,8	-34,8	-34,8	-34,8
Budgetgaranti	866,4	788,6	459,3	380,1
Beskæftigelsestilskud	-831,6	-753,8	-424,5	-345,3
Stat og kommune i alt	0,0	0,0	0,0	0,0

3.4. Ingen refusion for administrative udgifter til andre aktører

Fremover skal der alene være 50 pct. refusion for kommunernes driftsudgifter til aktivering for ledige henvist til en anden aktør, mens udgifterne til anden aktørs administrative opgaver fremover ikke skal være refusionsberettigende. Finansieringsreglerne bliver dermed de samme, uanset om indsatsen gennemføres af anden aktør eller jobcentret og uanset målgruppe.

I forbindelse med etableringen af det kommunale enstrengede beskæftigelsessystem og finansieringsomlægningen af udgifterne til arbejdsløshedsdagpenge og aktivering af forsikrede ledige pr. 1. januar 2010 blev der som led i DUT-forhandlingerne overført 35,1 mio. kr. (35,5 mio. kr. i 2011 pl) til kommunerne via bloktilskuddet. Beløbet, der svarede til de forventede samlede administrative udgifter hos anden aktør på landsplan i 2010, blev omfattet af servicerammen. Med de gældende regler kan kommunerne hjemtage refusion for anden aktørs administrative udgifter, og der blev derfor indarbejdet en teknisk reduktion af særlige beskæftigelsestilskud på 35,1 mio. kr. således, at kommunerne ikke blev dobbeltkompenseret.

Som følge af dette lovforslag kan kommunerne ikke længere få refusion for de administrative udgifter hos anden aktør. De samlede driftsudgifter forventes derfor at blive 35,5 mio. kr. mindre i 2011 og som følge heraf vil statens udgifter til refusion (17,7 mio. kr.) og kommunernes nettoudgifter (de resterende 17,8 mio. kr.) blive reduceret tilsvarende. I alt vil kommunerne således få i alt 35,5 mio. kr. mindre i indtægter i 2011 (-17,7 mio. kr. i refusion og -17,8 mio. kr. via beskæftigelsestilskuddet). Dette indtægtstab vil dog blive kompenseret ved en samtidig annullering af den tekniske justering af beskæftigelsestilskuddet på 35,5 mio. kr., og ændringen af

refusionsreglerne vedrørende administrative udgifter hos anden aktør, vil derfor være udgiftsneutral for stat og kommuner under ét, jf. nedenstående skema.

Økonomiske konsekvenser af forslaget om finansieringsreglerne vedrørende administrative udgifter hos anden aktør fordelt på stat og kommune

Mio. kr., 2011-priser	2011	2012	2013	2014
Stat i alt	-17,7	-17,7	-17,7	-17,7
Kommuner i alt	17,7	17,7	17,7	17,7
Heraf:				
DUT				
Budgetgaranti				
Beskæftigelsestilskud	17,7	17,7	17,7	17,7
Stat og kommune i alt	0,0	0,0	0,0	0,0

3.5. Øvrige reguleringer

Som følge af den tidligere forventede stigning i aktive tilbud til modtagere af sygedagpenge blev der foretaget en positiv regulering af udgiftsniveauet i kommuneaftalen for 2011. I forbindelse med forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2011 blev der taget udgangspunkt i det på daværende tidspunkt skønnede udgiftsniveau for 2011, som udgjorde ca. 245 mio. kr. for kommunerne. Indførelsen af det fælles driftsloft indebærer, at de kommunale driftsudgifter nu er indregnet med en udgift på 34,8 mio. kr. svarende til det, der forudsættes i Aftale om nye rammer for sygefraværsindsatsen. Kommunerne er således blevet kompenseret med 209,5 mio. kr. for meget i 2011. På det grundlag er der efter sædvanlig praksis indregnet en negativ regulering i de økonomiske konsekvenser af lovforslaget svarende til de 209,5 mio. kr., som kommunerne har fået for meget i bloktilskud.

Som led i aftalen om en aktiv beskæftigelsesindsats, der virker, foreslås afsat 8 mio. kr. til tilpasning af it-systemer (heraf 7 mio. kr. til kommunale systemer) og 2 mio. kr. årligt til drift af kommunale systemer samt 2 mio. kr. til evaluering.

Økonomiske konsekvenser af øvrige forslag fordelt på stat og kommune

Mio. kr., 2011-priser	2011	2012	2013	2014
Stat i alt	3,0	0,0	0,0	0,0
Kommuner i alt	-200,5	-207,5	-207,5	-207,5
Heraf:				
DUT	9,0	2,0	2,0	2,0
Budgetgaranti	-209,5	-209,5	-209,5	-209,5
Beskæftigelsestilskud				
Stat og kommune i alt	-197,5	-207,5	-207,5	-207,5

Der foreslås indført en overgangsordning i 2011, der kompenserer de kommuner, der efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets beregning vil få et byrdefordelingsmæssigt tab på mere end 0,1 pct. af deres beskatningsgrundlag. De pågældende kommuner kompenseres for de beregnede virkninger ud over 0,1 pct. af deres beskatningsgrundlag. Overgangstilskuddet finansieres af det generelle statstilskud til kommunerne. Overgangstilskuddet er beregnet endeligt af Indenrigs- og Sundhedsministeriet.